מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות את השורש של מילה
- לבנות משפחת מילים מאותו שורש
- להבדיל בין מילה מהמשפחה למילה זרה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – מצאו את השורש

1. א – כתב
2. א – רקד
3. א – שומר
4. א – גדל
5. א – למד

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. נכון – כך בנויים רוב השורשים בעברית
2. לא נכון – יש להן שורשים שונים: שמ"ר ו-שי"ר
3. נכון – כך נוצרות מילים חדשות מאותו שורש
4. לא נכון – צריך שלוש אותיות שורש זהות, לא רק אות אחת

חלק ג' – השלימו את המילה

1. שחק
2. למד
3. גדול
4. שמר

חלק ד' – התאימו מילה לשורש שלה

1. 1 – ג (כת"ב)
2. 2 – ד (רק"ד)
3. 3 – ב (שמ"ר)
4. 4 – ה (למ"ד)
5. 5 – א (גד"ל)

חלק ה' – איך מוצאים שורש? סדרו את השלבים

1. קראו את המילה כולה
2. הורידו אותיות נוספות מההתחלה, כמו ה, מ, ת
3. הורידו אותיות נוספות מהסוף, כמו ים, ה, ת
4. בדקו שנשארו שלוש אותיות עיקריות
5. זהו - זה השורש!

חלק ו' – כתיבה יצירתית

1. משפט הגיוני שיש בו שתי מילים מאותה משפחה
2. לדוגמה: שיחק, משחק, שחקן - כל אחת עם תוספת אחרת

כרטיס יציאה – מה לחפש

- שלוש אותיות קבועות שחוזרות במילים מאותה משפחה
- כל דוגמה נכונה עם שורש של שלוש אותיות
- בודקים אם יש להן אותו שורש של שלוש אותיות

טיפים להפעלה:

- אפשר להתחיל בכתיבת מילה על הלוח ולבקש מהתלמידים להוריד תוספות יחד
- כדאי להדגיש שלא כל מילה דומה שייכת לאותה משפחה
- לתלמידים מתקשים אפשר לדלג על הפריטים המסומנים כקשים

דף תרגול: שורש ומשפחת מילים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נלמד מה זה שורש, ואיך מוצאים מילים שבאות מאותו שורש.

📖 מילון קטן:

שורש	שלוש האותיות הקבועות שחוזרות בכל מילות אותה משפחה
משפחת מילים	קבוצת מילים שיש להן אותו שורש
תוספת	אותיות שמוסיפים לפני, באמצע או אחרי השורש כדי ליצור מילה חדשה
אות שורש	כל אחת משלוש האותיות שמרכיבות את השורש
מילה זרה	מילה שלא שייכת למשפחה כי יש לה שורש אחר
בסיס המילה	החלק הקבוע שנשאר אחרי הורדת התוספות

1 חלק א' – מצאו את השורש

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. איזה שורש יש למילה כותב?

א) כתב ב) כות ג) תב ד) בת

2. איזה שורש יש למילה מרקדת?

א) רקד ב) מרק ג) קדת ד) דתמ

3. איזו מילה קשורה לשמר?

א) שומר ב) ישר ג) מרים ד) שלום

4. איזה שורש יש למילה התגדלו?

א) גדל ב) תגד ג) גדלו ד) התג

5. איזה שורש חוזר בכל המילים האלה?

א) למד ב) מדן ג) תלמ ד) דנת

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	לרוב השורשים בעברית יש שלוש אותיות.	☐	☐
2	המילים "שומר" ו"שיר" שייכות לאותה משפחה.	☐	☐
3	אפשר להוסיף אותיות לפני ואחרי השורש כדי ליצור מילים חדשות.	☐	☐
4	כל המילים שמתחילות באותה אות שייכות לאותה משפחה.	☐	☐

3 חלק ג' – השלימו את המילה

השלימו את המילה החסרה.

1. השורש של המילה "משחק" הוא _____ .

2. המילה "תלמיד" שייכת למשפחת השורש _____ כמו "לומדת".

3. ילד ש"גדל" הופך להיות _____ (איש גדול).

4. המילה "שומרים" שייכת למשפחת השורש _____ .

4 חלק ד' – התאימו מילה לשורש שלה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. כותב	___	**א.** גד"ל
2. רוקדת	___	**ב.** שמ"ר
3. שומרים	___	**ג.** כת"ב
4. מתלמד	___	**ד.** רק"ד
5. התגדלנו	___	**ה.** למ"ד

5 חלק ה' – איך מוצאים שורש? סדרו את השלבים

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	זהו - זה השורש!
☐	בדקו שנשארו שלוש אותיות עיקריות
☐	הורידו אותיות נוספות מההתחלה, כמו ה, מ, ת
☐	הורידו אותיות נוספות מהסוף, כמו ים, ה, ת
☐	קראו את המילה כולה

6 חלק ו' – כתיבה יצירתית

כתבו תשובה מלאה במשפטים שלמים.

1. כתבו משפט אחד שיש בו שתי מילים מאותו שורש (לדוגמה: שומר ושמירה).

2. כתבו שלוש מילים שונות מהשורש שח"ק והסבירו מה ההבדל ביניהן.

כרטיס יציאה

מה זה שורש?

תנו דוגמה למילה אחת ולשורש שלה.

איך יודעים אם שתי מילים שייכות לאותה משפחה?

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀